

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

**Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
Izpitna pola 2**

- A) Jezik
B) Književnost

Četrtek, 11. junij 2020 / 90 minut (40 + 50)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in latinsko-slovenski slovar.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 40 minut, za reševanje dela B pa 50 minut.

Izpitna pola vsebuje 6 nalog v delu A in 4 naloge v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 85, od tega 35 v delu A in 50 v delu B. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

3/12

Prazna stran

OBRNITE LIST.

A) JEZIK

Erat Miseni classemque imperio praesens regebat. Nonum Kal. Septembres hora fere
septima mater mea indicat ei adparere nubem inusitata et magnitudine et specie. Usus
ille sole, mox frigida, gustaverat iacens studebatque; poscit soleas, ascendit locum, ex
quo maxime miraculum illud conspici poterat. Nubes - incertum procul intuentibus, ex
quo monte (Vesuvium fuisse postea cognitum est) - oriebatur, cuius similitudinem et
formam non alia arbor quam pinus expresserit.

1
2
3
4
5
6

1. Analizirajte izpisane glagolske oblike, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Osebne glagolske oblike						Neosebne glagolske oblike		
Glagol	Analiza					Glagol	Analiza	
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.		Oblika	Čas
poterat (4. vrst.)						usus (2. vrst.)		
oriebatur (5. vrst.)						iacens (3. vrst.)		
—						conspici (4. vrst.)		

(5 točk)

2. Analizirajte navedene zaimke, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Zaimek	Vrsta	Analiza		
		Sklon	Število	Spol
ei (2. vrst.)				
ille (3. vrst.)				
quo (5. vrst.)				

(3 točke)

3. Prestavite v pasiv.

Eruditissimus vir nubem ex Vesuvio ortam conspexit.

(4 točke)

M 2 0 1 2 7 1 1 2 0 5

4. Poimenujte označeni konstrukciji in stavka prevedite.

- 4.1. Mater mea indicavit **adparere nubem**.

Konstrukcija: _____ (1)

Prevod: _____ (2)

- 4.2. Ille sole **usus** iacens studebat.

Konstrukcija: _____ (1)

Prevod: _____ (2)
(6 točk)

5. Analiza odvisnikov: izpišite in določite vrsto vezne besede, izpišite glagolsko obliko ter pojasnite rabo časa in naklona, določite stavčno funkcijo odvisnika.

- 5.1. Cum hora fere septima nubes inusitata et magnitudine et specie apparuisset, mater mea avunculum vocavit.

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Stavčna funkcija	–	

(4)

- 5.2. Poscit soleas, ascendit locum, ut miraculum illud conspicere possit.

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Stavčna funkcija	–	

(4)
(8 točk)

6. Ravnajte po navodilu.

6.1. Plinius Minor tradit: »Avunculus meus erat Miseni classemque imperio praesens regebat.«
(Postavite v odvisni govor.)

(5)

6.2. Incertum erat: »Ex quo monte miraculum illud oritur?«
(Postavite v odvisni govor.)

(2)

6.3. Plinius navem conscendit (= pf.). Nam miraculum illud videre voluit.
(Povežite stavka v namerno podredje.)

(2)
(9 točk)

M 2 0 1 2 7 1 1 2 0 7

B) KNJIŽEVNOST

1. Dopolnite z ustreznim odgovorom.

Stric Plinija Mlajšega, ki ga poznamo pod imenom _____, je napisal enciklopedično delo z naslovom _____ v 37 knjigah. Ob izbruhu Vezuva leta _____ je Plinijevega strica gnala neustavljava radovednost znanstvenika, da bi si od bliže ogledal ta naravni pojav. Izbruh vulkana, ki ga je napovedoval oblak, »po svoji obliki podoben _____«, je opisal Plinij Mlajši v enem od svojih pisem, poslanih prijatelju _____.

(5 točk)

2. K odlomku navedite ime dela in avtorja; vsi so iz srebrne dobe.

Odlomek	Delo	Avtor
Tolikšna naklonjenost, tolikšen vpliv ima ena ničvredna tunika, in to ne samo pri preprostem ljudstvu, temveč tudi pri nekaterih resnih možeh. In ko pomislim, da ti tako nenasitno posedajo pri tako puhli stvari, nekaj veselja užijem v tem, da mi to ne dela nobenega veselja. Pozdravljen!		
Ko vaju gledam, sta oba na las enaka; prostaška babnica ima moža prostaka. A zakon škriplje. Čudno! Kje je tu napaka?		
Šalili smo se in se približali skupinam igralcev, ko kar na lepem zagledamo plešastega starca v rdečkasti tuniki, ki se je žogal med tropo dolgolasih dečkov. Vendar nas niso zanimali toliko dečki, čeprav bi si jih bilo vredno ogledati, kolikor ata sam, ki se je v copatah igral z zelenimi žogami.		
Ženske živijo v zanesljivem varstvu krepostnosti, ne kvarijo jih ne obscena dražila gledaliških predstav in ne miki razuzdanih gostij. Skrivnega ljubezenskega dopisovanja ne poznajo ne moški ne ženske. Kljub temu, da je germansko ljudstvo tako številno, so prešuštva izjemno redka; kazen zanje je takojšnja in prepuščena možem.		
Kaj, mladino učiš govoriti? Zares potrebuješ prsi železne, ko razred mesari okrutne tirane. Vsak stoje ponovi, kar sedé si v glavo je stlačil, stokrat prežvečena čorba učitelja sčasom ubije.		

(10 točk)

3. Predstavite Seneko Mlajšega, njegovo življenje, ozadja njegovih filozofskih prepričanj ter obliko in značilnosti njegovih filozofskih del. Opirajte se tudi na prebrane odlomke.

M 2 0 1 2 7 1 1 2 0 9

9/12

(20 točk)

OBRNITE LIST.

- #### 4. Predstavite življenje in delo zgodovinopisca Tacita.

M 2 0 1 2 7 1 1 2 1 .

11/12

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.